

PARAMARIBO.

Militair Bureau.

Den 1sten April 1830.

Door Zijne Excellentie den Heere Schout bij Nacht, Gouverneur Generaal, zijn bij de Schutterij alhier, gedaan de volgende benoemingen, als:

Tot Officier van Gezondheid van de Tweede klasse, de Med. Doctor E. R. SCHLÖRHOLTZ, en tot Tweede Luitenant à la suite, de Tweede Luitenant E. REINST.

De Chef van den Staf
R. H. ESSER.

PARTICULIERE WEST-INDISCHE BANK.

Namens de Hoofddirectie der Particuliere West-Indische Bank, wordt bij deze ter kennis van het publiek gebragt, dat de provisie voor bij de Bank te escompteren Wisselbrieven gedurende de maand April 1830 bepaald blijft, even als gedurende de loopende maand op 1½ pCt. voor Wisselbrieven, die boven de twee maanden tot en met drie maanden loopen; — op 1 pCt. voor die boven één maand tot en met twee maanden loopen; — en op ½ pCt. voor die, welke op zigt getrokken zijn, of tot en met een maand loopen.

Paramaribo den 31 Maart 1830.

De Secretaris bij de Hoofddirectie
voornoemd,
V. L. I. E. R.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIS den 5 Januarij

Het dagblad *le Courier Français* is in der tijd vervolgd geworden wegens het plaatsen van een betoog, in 'welk het duurzaam bestaan van de kristelijke godsdienst als twijfelachtig werd gesteld. Het openbaar ministerie heeft zulks aangemerkt als eenen hoorn, der godsdienst van den Staat aangedaan. — De correctionele regtbank, voor welke de zaak gebragte was, heeft de beginselen van het openbaar ministerie aangenomen, en den verantwoordelijken redacteur veroordeeld; doch, regt doende in appel heeft het gerechtshof van Parijs de zaak anders begrepen, en den aangeklaagde vrijgesproken op grond, dat de bedoelde zinsneden geenszins als een hoorn konden worden beschouwd.

Men verneemt bij deze gelegenheid, dat verscheidene godgeleerde faculteiten zijn geraadpleegd geworden over het al of niet strafbare van een dergelijk betoog. — De hervormde predikanten van Parijs, en de protestantsche theologische faculteit van Straatsburg, hebben beiden verklaard, dat naar aanleiding van den inhoud der Heilige Schrift, de duurzaamheid van de kristelijke

godsdienst boven allen mogelijken twijfel is gesteld, doch dat men het kristendom zich zelfs moet laten verdedigen, en dat het nimmer wenschelijk of regtmatig is, om den wereldlijken arm ter bescherming van dergelijke geloofspunten in te roepen.

Ook de protestantsche faculteit van Montauban en de predikanten van Geneve zijn geraadpleegd, en hebben op gelijke wijze geantwoord, doch met bijvoeging, dat, naar hun inzien, die duurzaamheid alleen was gevstigd op de grondstellingen van de evangelische kerk, en op de overtuiging der genen, welke zich uitsluitend tot het gezag van den bijbel bepaalden.

De theologische faculteiten van Parijs, Aix, Bordeaux, Lyon, Rennes en Toulouse zijn almede geraadpleegd. — Van dezelve hebben alleen de eerste en de laatste geantwoord. Die van Parijs heeft aangemerkt, dat zij slechts uit eenige weinige afzonderlijke personen bestaat, die tot dus verre geen verlof hebben kunnen erlangen, om zich met de verstrooide leden der Sorbonne te vereenigen, en die alzoo op deze wijze genoodzaakt zijn, het stilzwijgen in acht te nemen. — De deken van de faculteit van Toulouse heeft te kennen gegeven, dat de veroordeeling van den aangeklaagde door de correctionele regtbank alleen berustte op het onwederlegbaar beginsel van het algemeen geloof der kristenen aan de duurzaamheid van het kristendom, en dat het vonnis in geen deele konde worden beschouwd als een dogmatieke uitspraak, welke buiten de bevoegdheid van den burgerlijken regter lag.

— Z. M. de Koning heeft dezer dagen het wapen der genie georganiseerd. Hetzelfde zal bestaan uit 12 generaals, 350 officieren, een examinateur, 9 hoogleeraars, en 506 gardes-de-genie. De troepen der genie zullen bestaan in 3 regimenten, elk van 2 bataillons; ieder bataillon van eene compagnie mineurs, en 6 compagnies sappeurs; en uit eene compagnie werklieden.

— Van de ongesteldheid van den Infant D. Miguel, van welke in sommige dagbladen dezer stad is gewaagd, wordt in de bijzondere brieven uit Lissabon van den 5den dezer geene melding gemaakt.

DUITSCHLAND.

BERLIN, den 30 December.

Z. M. de Keizer van Rusland heeft, op voordragt van den minister van financiën, eenen raad van koophandel te Petersburg ingesteld, welke voor eerst zijne afdelingen zal hebben in Moscau, Riga Archangel, Odessa en Taganroc. De raad zal zamengesteld zijn uit ambtenaren bij het departement van koophandel, en uit russche kooplieden; dezelve zal den minister van financiën omtrent voorgedragde punten richten; aan denzelfden over aangelegenheden, die den handel ten nutte kunnen strekken, voorstellen doen, en denzelfden bekend maken met de veranderingen, welke in den staats des handels worden waargenomen of verwacht.

— Onlangs zijn op de werf van Petersburg, en Ochta de kelen gelegd voor twee linieschepen van 74 stukken.

— Den 26 November is in Kischenev (Bessarabie) een zeer sterke aardbeving gevoeld; welke omtrent drie minuten geduurd en veel schade aangerigt heeft. Hetzelfde natuurverschijnsel is ook te Odessa en in de vorstendommen waargenomen; hetzelfde heeft vooral te Bucharest groote verwoestingen aangerigt.

MENGELINGEN.

DE BEDRIEGER BEDROGEN.

In het jaar 1791 vond een uitgeweken Franschman zich in de noodzakelijkheid gebragt, den strengen winter in een klein dorp van Westfalen door te brengen. Hij had volslagen gebrek aan hout. Juist zag hij een boer, met een voer hout, voorbij rijden. Hij riep denzelfden aan, en vraagde hem, of hij het hout verkoopen, en hoe veel hij er voor hebben wilde.

De boer bemerkte, uit het gebroekene Hoogduitsch van den Franschman, dat hij met eenen buitenlander te doen had. Het viel hem, derhalve, in, dat hier een voordeeltje voor hem te behalen was; hij eischte dus, zonder zich lang te bedenken, drie Louis d'or. De Franschman wilde afdingen; doch de boer stond hardnekkig op den gevraagden hoogen prijs. Daar de uitgewekene bij den verkooper geene verandering, te dezen opzichte, kon bewerken, telde hij hem het gevraagde toe, en liet het hout in zijna woning brengen.

De boer, vergenoegd met het drijven van zulk eenen voordeelligen handel, reed, met den ledigen wagen, naar de naastbijzijnde herberg, en liet zich een ontbijt geven. Terwijl hij dit smakelijk gebruikte, beroemde hij zich, den Franschman geducht te hebben medegenomen, daar hij hem een voor hout, hetwelk, ten hoogste drie guldens waardig was, voor drie Louis d'or verkocht had.

De herbergier, een braaf man, schudde bij dit verhaal het hoofd, was van oordeel, dat dit een schelmstuk was, en dat de boer zich behoorde te schamen, eenen armen vreemdeling zoo schandelijk te bedriegen.

« Ei wat! » hernam de boer, spottend lagchende, « het hout was het mijne, en ik kon daarvoor 100 veel vragen, als ik verkoos, zonder dat een derde mij « daarover aanmerkingen behoeft te maken. »

De herbergier zweeg. De boer had zijn ontbijt gebruikt, en vraagde nu: Wat ben ik u schuldig?

De herbergier antwoordde, koel: « Drie Louis d'or. »

« Wat! drie Louis d'or, » voor een stuk brood en kaas, en een paar borrels? » schreeuwde de boer.

« Ja, zeker, » zei de herbergier, even bedaard als voorheen; brood, kaas en borrels hooren mij toe, en ik kan voor de zelfe zoo veel vragen, als ik verkies. « Ik eisch drie Louis d'or; en indien gij « mij niet betaalt, neem ik uwe paardert « en den wagen zoo lang in beslag, tot dat « ik mijn geld heb. Indien gij denkt, dat « u onrecht geschiedt, verklaag mij dan bij « den schout. »

De boer liet zich dit geene twee malen zeggen; hij spoedde zich naar het gerecht, en bragt zijne klagten in. De schout stond verbaasd, en werd ontevreden over zulk eene knevelarij van den herbergier, welken hij, tot hiertoe, alleen van eene gunstige zijde had leeren kennen. Hij liet hem oogenblikkelijk bij zich onthieden, en ontving hem geenszins vriendelijk. De herbergier echter, verhaalde, in eene moedige houding, wat hem tot zulk eene aanmerkelijke verandering aanleiding had gegeven, namelijk, dat de boer de verlegenheid en orwandelheid eens ongelukkigen vreemdelings, op zulk eene schandelijke wijze, zich had ten nutte gemaakt; hoe hij hem dit te gemoet gevoerde.

wat hij daarop geantwoord, en hoe hij nu alleen het regt van wedervergelding aan hem had uitgeoefend.

„Onder zulke omstandigheden” zei de schout „kan ik den herbergier geen ongelijk geven.” Hij beval dan ook; dat de boer hem de gevraagde drie *Louis d'or* zou toetselen.

De boer haalde de stukken gouds langzaam uit den zak, en lei dezelve, met verbeterde woede, op de tafel.

„Ik wil dat geld niet hebben,” zeide hierop de herbergier, „dat kunt gij ligt denken, schout! Heb de goedheid, en wissel eenen *Louis d'or*. De boer heeft het voor hout zelf op drie guldens geschat; deze bid ik u, hem te betalen, en heb overige den armen *Franselman* terug te laten bezorgen: voor het ontbijt begeer ik niets.”

Deze goedhartigheid was voor den schout eene vrolijke verrassing; hij gaf den boer de drie guldens, met eene goede vermaning, en liet hem heengaan. Het overige werd den *Franselman* terug gegeven, en toen deze den zamenhang vernam, had hij veel moeite, om den herbergier slechts daarbete bewegen, dat hij eenige stuivers van hem voor het ontbijt aannam.

Intusschen werd dit voorval, binnen korten tijd, niet alleen in het dorp, maar ook in de nabuurschap bekend. Men sprak met lof van den herbergier, maar met des te grooter misnoegen van den boer; welke laatste zich daarmede troostte, dat hij ten minste zijn hout betaald, en zijn ontbijt voor niets gekregen had.

Toevallig vernam ook zeker naburig houtwester iets van dit voorval, en daar te dezen tijd, in zijn *distrikt*, veel hout gestolen werd, zonder dat hij de daders had kunnen opsporen, zoo deed hij bij den schout onderzoek naar dezen boer; door hem leerde hij den houtverkooper nader kennen, en bij verder onderzoek bleek het, dat de boer dit voor hout gestolen had. Hij werd, derhalve wegens deze misdaad, volgens de toen bestaande, niet zeer zachte wetten, ten strengste gestraft.

DE ILLYRIERS.

De Ilyrier bezit een sterk en gezond ligchaam. Het gemeene volk te platten lande leeft uit armoede, of eigentijk meer uit luiheid, hoogst ellendig, en slaapt op den grond, dewijl het geene bedden heeft. De kinderen loopen den ganschen dag des winters in de sneeuw en over het ijs rond; komen zij dan half verstijfd van koude te huis, zoo geeft de moeder hun eenen slok brandewijn. Onder het Turksche juk zijn de Ilyriers verwilderd. Die in *Sirmyë* zijn onder alle nog de beste; doch die in *Kroatië* en *Dalmatië* de ergste. Al de Ilyriers zijn zeer doorslepen, hebben veel natuurlijk verstand, maar leggen ook in menige gevallen de grootste geveinsdheid aan den dag. Hunne vurigheid voor den Godsdienst slaat somwijlen tot bijgeloof over; zij zijn geduldig bij verdiende straf; maar kunnen geene onregtvaardigheid verdragen; zij zijn trouw jegens hunne overheid, gastvrij, onverschrokken en dapper in den krijg. Hunne hoofdondengden zijn luiheid; neiging tot rooven, eene bestendige drift tot sterken drank, onkuisheid, zorgeloosheid voor de toekomst, verachting der wetenschappen, bedrog in handel en wandel, lage eigenbaatwraakzucht, en eene ongeloofelijke onwetendheid in de eerste grondwaarheden van den Godsdienst. Zoo gebeurde het eens, dat onder 3571 paraochiekinderen slechts 5 het onze vader opzeggen, en de vraag, hoe veel Goden zijn er? beantwoorden konden. Al de Ilyriers hebben, in hunne gewoonten, veel van de Turken aangenomen, zelfs in de kleeding. De vrouwen zijn zeer bekwaam in het naaijen, weven, breijen en verwen; daarom koopt ook de man zijne vrouw van den schoonvader.

ADVERTISSEMENTEN.

TRANSPORTEN.

Den 29sten Maart, 1830, JOHN GEIGER, qq. aan SALOMON DE VRIES, van de wederlielt aandeel van de Huizen en Erf, gelegen aan de *Saramaccastraat*, bekend onder La. D. No. 584.

„31sten Q. G. PICHOT, aan J. C. F. WALTHER, van het Huis en Erf aan de *Heilige Weg*, bekend onder La. C. No. 3.

„J. C. F. WALTHER, aan P. H. ARONS, van het Huis en Erf, aan de *Gravenstraat*, bekend onder La. C. No. 26

HYPOTHEKEN.

Den 29sten Maart 1830. LOUISA ELISABETH VAN SEIJLER, Eerste Hypotheek, ten behoeven WEESMEESTEREN dezer Kolonie, op het Huis en Erf, aan de *Krom Elleboogstraat*, bekend onder La. B. N. 102.

„J. A. GOLLENSTEDE en H. A. BUIK, qq., voor JAN BRUYN WILLEMZON, *nom ux.*, Tweede Hypotheek, ten behoeven H. G. T. CRONE, te *Amsterdam*, op 1½ part in de *Plantagie Vredenburg*, in de *Parakreek*, cum. annexis.

„30. V. VAN HALM, Jz., Eerste Hypotheek, ten behoeve de Particuliere West-Indische Bank, op de *Plantagie Flammenburg*.

„31. M. J. ROBLES, als in huwelijk hebbende RIBCA LOUZADA, laatst Wed. ABM. NUNES, Eerste Hypotheek, ten behoeven de Particuliere West-Indische Bank, op de *Plantagie Moncouisie*, cum. annexis.

Paramaribo den 2 April 1830.
De fungerende Secretaris,
G. S. DE VEER.

N. L. BRAAM, Exploiteur bij den *Hof van Civile en Krimineele Justitie* dezer Kolonie, zal op Vrijdag den 9den April 1830, des morgens de klokke negen uren, ter Kastelenije van het *Hof van Civile en Krimineele Justitie*, publiek bij Executie verkoopen.

Een HUIS en ERF, staande en gelegen aan de *Weidestraat*, La. D. No. 280, aankomende JOHANNES VROLIJK.

Het OPSTAL, staande op het Erf, gelegen aan de *Zwartenhovenbrugstraat*, La. D. No. 478, aankomende J. H. HERDIGEN.

Paramaribo den 1 April 1830.

Op Dingsdag den 6 April zal den ondergeteekende bij den Vendu-meester den Heer J. E. LYONS,

publiek doen verkoopen: Een ZIJGEBOUW lang 75 en breed 10 voeten, nieuw getimmerd van rijpe Krappa vierkant Hout, staande op gemetselde Steenen Neuten, de Grond Paiken van Bolletrie en Man Balkrak [] Hout, met goede Kopie Planken beslagen, bevestigd met 1½ duims zwarte Wassie Wassie Planken en gedekt met Bolletrie Cingels, hangende aan Spijkers, Deuren en Vengsters van Wane Planken.

Gemeld ZIJGEBOUW is te bezichtigen op het Erf van den Heer J. C. MULLER Az. aan de *Wagewegstraat*, No. 86. Inmiddels is hetzelfde UIT DE HAND TE KOOP.

Paramaribo den 2 April 1830.
ABM. TAMA.

J. E. LYONS, zal op Dingsdag, den 6 dezer, 's nademiddags om vier uren op Vendu Verkoopen Provisien en Stuksgoederen.

Mede een partij douzijn Madera en Liqueren, en kisten Rinsche Wijn enz.

Alle die nog eenige pretentien hier te lande mogten hebben, ten lasten wijlen den eertzame Heer P. C. STACHOUWER, of nu deszelfs Boedel, gelieve dezelve ten spoedigsten ter voldoening, immers binnen veertien dagen te zenden, en die nog aan den Boedel verschuldigd zijn, binnen gemelde tijd aan den ondergeteekende te voldoen.

Paramaribo den 1 April 1830.
G. A. STEGLICH qq.

Beste REUSEL te koop bij FRANS EIJSBREKER.

Er wordt te Hoor gevraagd een bekwame HUISKNECHT van eerlijk gedrag. Adres ter dezer Drukkerij.

Den Ondergeteekende is van voornemens binnen kort deze Kolonie te verlaten, verzoekt al degene welke van hem iets te vorderen hebben betaling te komen ontvangen, en die aan hem verschuldigd zijn betaling te presteren.

Paramaribo den 30 Maart 1830.
Jb. VOET.

Tier dezer Drukkerij is te bekomen best Engelsch Velin en Rouw Postpapier, Hollandsche en Engelsche Cognosseminten, dito Wissels &c.

SCREEPS-TIJDING.

UITGEKLAARD.

Den 31sten Maart, het Schip *Antonius en Cornelia*, Kapt. O. P. Blom, naar *Amsterdam*; lading: 505 vaten Suiker, 67 balen schoone Katoen, 630 ff Tin, en 475 ff Koper.

Gedrukt ter Drukkerij van de Gezusters SERRES.